

Sygn. akt: I Ns 452/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy w Brzesku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agata Gawłowska-Sobusiak

Protokolant: Paulina Wąs

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2016 r. w Brzesku

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

z udziałem M. G. (1) s. J. oraz (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.,

o stwierdzenie nabycia praw do spadku po J. G. (1)

postanawia:

- I. oddalić wniosek wnioskodawcy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o zawieszenie postępowania,
- II. zatwierdzić oświadczenie uczestnika M. G. (1) s. J. złożone dnia 12 maja 2016r. o uchyleniu się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu z dobrodziejstwem inwentarza spadku po J. G. (1) s. J. i E., zmarłym dnia 25 lipca 2012r. w B. i ostatnio tam zamieszkałym;
- III. stwierdzić, że spadek po J. G. (1) s. J. i E., zmarłym dnia 25 lipca 2012r. w B. i ostatnio stale tam zamieszkałym, na podstawie ustawy nabył z dobrodziejstwem inwentarza w całości syn M. G. (1) s. J. i M.;
- IV. zarządzić sporządzenie spisu inwentarza majątku spadkowego po J. G. (1) s. J. i E., zmarłym dnia 25 lipca 2012r. w B. i ostatnio stale tam zamieszkałym;
- V. zlecić wykonanie pkt IV Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w B. M. S.;
- VI. nakazać pobrać od uczestnika M. G. (1) s. J. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Brzesku kwotę 50,00 zł (pięćdziesiąt złotych 00/100) tytułem opłaty sądowej za odebranie oświadczenia o przyjęciu spadku;
- VII. nakazać pobrać od wnioskodawcy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Brzesku kwotę 500,00 zł (pięćset złotych 00/100) tytułem brakującej opłaty za ogłoszenie;
- VIII. kosztami spisu inwentarza majątku spadkowego obciążyć uczestnika M. G. (1) s. J.;
- IX. w pozostałym zakresie znieść koszty postępowania między stronami.

Sędzia

SR Agata Gawłowska-Sobusiak

S..

I/odnotować postanowienie

II/kal.3 tygodnie

III/po prawomocności odpis post. doręczyć US w B.

IV/. Wezwać uczestnika M. G. (1) o uiszczenie zaliczki na poczet sporządzenia spisu inwentarza w kwocie 500,00 zł w terminie dwutygodniowym od doręczenia wezwania

V/. postanowienie ze wzmianka o wykonalności przesłać Komornikowi Sądowemu p. S. celem sporządzenia spisu inwentarza

B. dnia 12.05.2016r.

Sygn. akt I Ns 452/14

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 12 maja 2016 r.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością **w S.** złożył wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po J. G. (1). Nadto wniósł o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając wniosek wnioskodawca podniósł, że spadkodawca jest jego dłużnikiem. Wnioskodawca dysponuje nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy w Jaworznie dnia 18 czerwca 2010 r sygn. akt I Nc 4373/09 obejmującym wierzytelność zasądzoną od spadkodawcy.

Dalej wnioskodawca podniósł, że spadkodawca zmarł dnia 25 lipca 2012 r, a ostatnio zamieszkiwał w B., do kręgu jego spadkobierców należą: wdowa **H. G.** oraz córka **K. G.**.

T.. Sąd postanowieniem z dnia 2 marca 2015 r - na wniosek - dopuścił do udziału w sprawie w charakterze uczestnika (...) **Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.** jako wierzyciela spadkodawcy.

T.. Sąd postanowieniem z dnia 21 lipca 2014 r – wobec odrzucenia spadku przez H. G. i K. G. – wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestników: brata spadkodawcy **M. G. (1) s. J.**, bratanka spadkodawcy **M. G. (2)** oraz syna spadkodawcy **M. G. (1) s. J.**.

Także M. G. (1) s. J. oraz M. G. (2) odrzucili spadek po spadkodawcy. Wobec powyższego tutaj Sąd postanowieniem z dnia 9 lutego 2016 r umorzył postępowanie w stosunku do uczestników, którzy odrzucili spadek po spadkodawcy, a to w stosunku do: H. G., K. G., M. G. (1) s. J. i M. G. (2). Wymienione postanowienie jest prawomocne.

Uczestnik M. G. (1) s. J. ostatecznie wniósł o zatwierdzenie oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych nie złożenia w terminie oświadczenia o przyjęciu spadku po spadkodawcy na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza. Nadto uczestnik poparł wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po spadkodawcy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawca J. G. (1) s. J. i E. zmarł dnia 25 lipca 2012r w B., gdzie ostatnio zamieszkiwał.

Dowód:

- **odpis skrócony aktu zgonu spadkodawcy – k. 7.**

Spadkodawca dwukrotnie zawierał związki małżeńskie.

Pierwszą żoną spadkodawcy była M. zd. Mróz, to małżeństwo ustało na skutek śmierci M. w 1988 r. Z tego małżeństwa spadkodawca ma syna M. G. (1), który obecnie zamieszkuje w Austrii, w W..

Druga żoną spadkodawcy była H. zd. Węgrzyn. Z tego małżeństwa spadkodawca ma córkę K. G..

Spadkodawca mógł mieć jeszcze trzecie dziecko, pozamałżeńskie, ale tego faktu nie udało się potwierdzić, ani ustalić tożsamości tej osoby.

Rodzice spadkodawcy E. G. i J. G. (2) zmarli przed spadkodawcą.

Spadkodawca posiadał trójkę rodzeństwa: brata M. G. (1), brata W. G. oraz siostrę W. B..

Brat spadkodawcy W. G. zmarł przed nim, pozostawiając dwójkę dzieci: S. G. i D. G..

Siostra spadkodawcy W. B. zmarła przed nim, pozostawiając córkę E. B..

Dowód:

- odpis skrócony aktu zgonu spadkodawcy – k. 7,

- odpis skrócony aktu urodzenia K. G.- k. 8,

- przesłuchanie uczestnika H. G. – k. 28, 76,

- przesłuchanie uczestnika K. G. – k. 29, 76,

-przesłuchanie uczestnika M. G. (1) s. J. – k. 75-76,

- przesłuchanie uczestnika M. G. (2) – k. 76,

- zapewnienie i przesłuchanie uczestnika M. G. (1) s. J. – k. 123-124, 130v-131.

Wdowa po spadkodawcy H. G. w dniu 13 sierpnia 2012 roku złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po spadkodawcy w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym.

Także córka spadkodawcy K. G. w dniu 13 sierpnia 2012 r złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po spadkodawcy w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. K. G. nie posiada dzieci.

Brat spadkodawcy M. G. (1) w dniu 23 stycznia 2013 r złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku po spadkodawcy ustnie przed notariuszem, który z tej czynności sporządził protokół. M. G. (1) posiada troje dzieci: M. G. (2) oraz E. zd. G. i R. G..

Bratanek spadkodawcy M. G. (2) w dniu 23 stycznia 2013 r złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku po spadkodawcy ustnie przed notariuszem, który z tej czynności sporządził protokół. M. G. (2) nie posiada dzieci.

Dowód:

- akta tut. Sądu sygn. I Ns 568/12, a w szczególności zalegające w nich oświadczenie od odrzuceniu spadku z dnia 13 sierpnia 2012 ,

- akta tut. Sądu sygn. I Ns 569/12, a w szczególności zalegające w nich oświadczenie od odrzuceniu spadku z dnia 13 sierpnia 2012 ,

- akta tut. Sądu sygn. I Ns 56/13, a w szczególności zalegający w nich protokół z przyjęcia oświadczenia o odrzuceniu spadku z dnia 23 stycznia 2013 r,

- akta tut. Sądu sygn. I Ns 57/13, a w szczególności zalegający w nich protokół z przyjęcia oświadczenia o odrzuceniu spadku z dnia 23 stycznia 2013 r,

- przesłuchanie uczestnika H. G. – k. 28, 76,

- przesłuchanie uczestnika K. G. – k. 29, 76,

-przesłuchanie uczestnika M. G. (1) s. J. – k. 75-76,

- przesłuchanie uczestnika M. G. (2) – k. 76.

Uczestnik M. G. (1) jest synem spadkodawcy z pierwszego małżeństwa. Matka uczestnika, pierwsza żona spadkodawcy, zmarła w 1988 r, przed śmiercią chorowała. Rok po jej śmierci spadkodawca przeprowadził się z T. do B.. W mieszkaniu dotychczas zajmowanym przez spadkodawcę, zamieszkał uczestnik, który później nabył jego własność tj. dokonał wykupu lokalu. Uczestnik nie utrzymywał bliższych kontaktów ze spadkodawcą, tym bardziej, że ten założył nową rodzinę. Następnie uczestnik wyjechał do pracy na Węgry, a potem do Austrii, gdzie mieszka do chwili obecnej.

Także, gdy uczestnik mieszkał w Austrii, w W., miał tylko sporadyczne kontakty ze spadkodawcą, telefoniczne. Uczestnik tylko raz rozmawiał ze spadkodawcą o jego sytuacji finansowej. Spadkodawca mówił, że organizuje wesela dla syna drugiej żony, pytał o możliwość pożyczania pieniędzy. Uczestnik odmówił udzielenia pożyczki.

Uczestnik wiedział, że spadkodawca ma problem alkoholowy, obwiniał spadkodawcę o chorobę i śmierć matki, miał żal, że nie dał mu wsparcia po śmierci matki.

O śmierci spadkodawcy poinformowała uczestnika H. G.. Uczestnik odmówił przyjazdu na pogrzeb. Uczestnik odwiedził grób spadkodawcy dopiero w latem 2013 r, była to jednorazowa wizyta.

Uczestnik był przekonany, że spadkodawca nie zostawił żadnego majątku, żadnego „spadku”. Spadkodawca nie miał własnego mieszkania, ani innych nieruchomości, nie posiadał żadnych cennych ruchomości. Spadkodawca nie miał oszczędności, gdyż gdyby je posiadał nie prosiłby o pożyczkę na urządzenie wesela. Nikt z rodziny, tj. H. G., K. G., brat spadkodawcy, nie informował uczestnika o długach spadkowych.

T.. Sąd pismem z dnia 24 września 2012 r poinformował uczestnika, że H. G. – druga żona spadkodawcy, złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po spadkodawcy. Odpis pisma został doręczony uczestnikowi dnia 11 października 2012r. Sąd nie poinformował uczestnika, że spadek po spadkodawcy odrzucili także K. G., M. G. (1) s. J. i M. G. (2).

W dniu 6 marca 2015 r uczestniczka K. G. podała adres uczestnika w Austrii, w W.. W dniu 19 lutego 2016 r uczestnik otrzymał wezwanie do tut. Sądu i stawił się na rozprawę w dniu 7 kwietnia 2016 r. Po otrzymaniu wezwania uczestnik zaczął interesować się sprawą spadku po spadkodawcy, brat spadkodawcy i jego żona udzielili mu informacji na temat długów spadkowych.

Dowód:

- akta tut. Sądu sygn. I Ns 568/12 a w szczególności zalegające w nich potwierdzenie odbioru przesyłki sądowej z dnia 11 października 2012 r,

- zapewnienie i przesłuchanie uczestnika M. G. (1) s. J. – k. 123-124, 130v-131.

Uczestnik M. G. (1) w dniu 12 maja 2016 r złożył oświadczenie o przyjęciu spadku po spadkodawcy z dobrodziejstwem inwentarza.

Dowód:

- protokół rozprawy z dnia 12 maja 2016 r k. 131.

Spadkodawca nie sporządził testamentu.

- przesłuchanie uczestnika H. G. – k. 28, 76,

- przesłuchanie uczestnika K. G. – k. 29, 76,

-przesłuchanie uczestnika M. G. (1) s. J. – k. 75-76,

- przesłuchanie uczestnika M. G. (2) – k. 76.

- zapewnienie i przesłuchanie uczestnika M. G. (1) s. J. – k. 123-124, 130v-131.

Tutejszy Sąd poprzez ogłoszenie umieszczone w Monitorze Sądowym i Gospodarczym oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w B. wezwał wszystkich spadkobierców, aby zgłosili się do tut. Sądu w ciągu 6 miesięcy od ukazania się ogłoszenia i udowodnili swe prawa do spadku po spadkodawcy.

Ogłoszenie pozostało bez odpowiedzi.

Dowód:

- ogłoszenie – k. 79, 94a, 96-97, 99, 102.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. jest wierzycielem spadkodawcy. Sąd Rejonowy w Jaworznie dnia 22 grudnia 2009 r wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym sygn. akt I Nc 4373/09, w którym nakazał spadkodawcy zapłacić na rzecz (...) w J. kwotę 936, 05 zł wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie oraz kosztami procesu w kwocie 60, 00 zł. Następnie, na podstawie umowy przelewu w treści nadanej aneksem nr (...) z dnia 26 listopada 2012 roku, wierzytelność stwierdzoną opisanym nakazem zapłaty nabył od (...) w J. wnioskodawca.

Dowód:

- odpis z KRS wnioskodawcy – k. 4,

- nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym wydany przez Sąd Rejonowy w Jaworznie dnia 22 grudnia 2009 r sygn. I Nc 4373/09 - k. 15,

- oświadczenie na podstawie umowy przelewu wierzytelności w treści nadanej aneksem nr (...) z dnia 26 listopada 2012 roku wraz z wykazem wierzytelności, a także o obsłudze wierzytelności - k. 16-17.

Wierzycielem spadkodawcy jest także uczestnik postępowania (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.. Spadkodawca dnia 11 października 2007 r. zawarł z (...) Bank S.A. umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...). Następnie, na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 25 czerwca 2014 r, wierzytelność przysługującą wobec spadkodawcy nabył od (...) Bank S.A. uczestnik. Wymieniona wierzytelność na dzień 31 maja 2014 r wynosiła 26 367, 13 zł.

Dowód:

- wyciąg z rejestru funduszy inwestycyjnych – k. 55-56,

- odpis z KRS uczestnika – k. 57-60,

- umowa kredytu konsolidacyjnego kredytu gotówkowego z dnia 11 października 2007 r – k. 61-63,

- zawiadomienie o cesji wierzytelności z dnia 25 czerwca 2014 r – k. 64.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie aktów stanu cywilnego, oświadczeń o odrzuceniu spadku, odpisów z KRS, wyciągu z rejestru funduszy inwestycyjnych, nakazu zapłaty, umowy bankowej, umowy przelewu wierzytelności, zawiadomienia o cesji wierzytelności, a także na podstawie zapewnienia spadkowego uczestnika M. G. (1) s. J. oraz przesłuchania wymienionego i uczestników: H. G., K. G., M. G. (1) s. J., M. G. (2).

Dokumenty w postaci: aktów stanu cywilnego, oświadczeń o odrzuceniu spadku, odpisów z KRS, wyciągu z rejestru funduszy inwestycyjnych, nakazu zapłaty – jako dokumenty urzędowe, stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

Z kolei: umowa bankowa, umowa przelewu wierzytelności i zawiadomienie o cesji wierzytelności – jako dokumenty prywatne, stanowiły dowód tego, że osoby pod nimi podpisane złożyły oświadczenia zawarte w tych dokumentach.

Moc dowodowa tych dokumentów nie była kwestionowana przez strony.

Na podstawie aktów stanu cywilnego oraz oświadczeń o odrzuceniu spadku Sąd ustalił krąg spadkobierców ustawowych po spadkodawcy.

Z kolei: odpisy z KRS, wyciąg z rejestru funduszy inwestycyjnych, nakaz zapłaty, umowa bankowa, umowa przelewu wierzytelności, zawiadomienie o cesji wierzytelności – potwierdziły legitymację czynną wnioskodawcy oraz pozwoliły ustalić przedmiot spadku.

Sąd uznał zapewnienia spadkowe uczestnika M. G. (1) s. J. za wystarczające do ustalenia kręgu spadkobierców ustawowych oraz do ustalenia, że spadkodawca nie sporządził testamentu.

Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić wiary zeznaniom uczestników: M. G. (1) s. J., H. G., K. G., M. G. (1) s. J., M. G. (2). Istotne znaczenie miało przesłuchanie uczestnika M. G. (1) s. J., albowiem na jego podstawie Sąd ustalił, czy przyczyną niezachowania przez wymienionego terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu bądź przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza pod spadkodawcy był brak świadomości na temat długów spadkowych. Zeznania wymienionych osób były spójne, rzeczowe i wzajemnie się pokrywały.

Sąd zważył, co następuje:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. złożył wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po J. G. (1) s. J. i E. zmarł dnia 25 lipca 2012 r w B., gdzie ostatnio zamieszkiwał, przez spadkobierców ustawowych: wdowę H. G. i córkę K. G.. Legitymację czynną do wystąpienia z wnioskiem wnioskodawca uzasadniał faktem bycia wierzycielem spadkodawcy.

Sąd spadku wszczyna postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku tylko na wniosek. Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku może złożyć każda osoba, podmiot, mająca interes prawny w prawidłowym wykazaniu następstwa po spadkodawcy, z czym wiążą się doniosłe skutki prawne. Niewątpliwie interes w domaganiu się wszczęcia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku ma wierzyciel spadku.

Skoro wnioskodawca, po nabyciu wierzytelności stwierdzonej nakazem zapłaty, jest wierzycielem spadku, to ma interes we wszczęciu postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po spadkodawcy.

Ustawodawca przewiduje dwa tytuły powołania do spadku, a to wolę spadkodawcy wyrażoną w testamencie oraz przepisy ustawy.

Co do zasady dziedziczenie ustawowe zachodzi wtedy, gdy spadkodawca nie sporządził testamentu. Dziedziczenie ustawowe należy traktować jako oparte na dorozumianej woli spadkodawcy, który chciał, aby spadek przypadł jego najbliższemu i nie odczuwał potrzeby sporządzenia testamentu.

Jak ustalono w przedmiotowej sprawie, spadkodawca nie sporządził testamentu, zatem dziedziczenie po nim winno się opierać na ustawowym porządku dziedziczenia.

Przepisy kodeksu cywilnego, a to art. 931 i nast. kc., określają grupy spadkobierców ustawowych, które kolejno dochodzą do dziedziczenia po spadkodawcy. Zgodnie z art. 931 kc w pierwszej kolejności do spadku po spadkodawcy powołani są jego małżonek i dzieci, a jeżeli dziecko nie dożyło otwarcia spadku, przypadający mu udział spadkowy dziedziczą jego zstępni – dzieci. Zgodnie z art. 932 kc w razie braku dzieci spadkodawcy, do spadku powołani są jego małżonek i rodzice. Z kolei w razie braku małżonka i rodziców spadkodawcy, do spadku powołane jest jego rodzeństwo, a jeżeli którekolwiek z rodzeństwa nie dożyło otwarcia spadku, udział, który by mu przypadł, przypada jego zstępny - dzieciom.

Jak wynika z ustaleń poczynionych w przedmiotowej sprawie, spadkodawca w chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim z H. G. i posiadał dwoje dzieci: K. G. i M. G. (1). Spadkodawca mógł posiadać jeszcze trzecie dziecko, ale tego faktu nie udało się potwierdzić, nie ustalono tożsamości tej osoby, mimo ogłoszenia. Zatem **powołanymi z ustawy do dziedziczenia po spadkodawcy byli: wdowa H. G., córka K. G. i syn M. G. (1), każdy w częściach równych.**

Powołanie do spadku wynikające z ustawy nie jest jednak przesłanką wystarczającą do nabycia spadku. Spadkobierca może bowiem odrzucić spadek.

Oświadczenie o odrzuceniu spadku może być złożone przed sądem lub notariuszem, ustnie do protokołu lub na piśmie z podpisem urzędowo poświadczonym, o czym stanowi art. 1018 § 3 kc. Oświadczenie musi być złożone w terminie sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkodawca dowiedział się o tytule swego powołania, jak stanowi art. 1015 § 1 kc. Spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku, o czym mówi art. 1020 kc.

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy, spadkodawca zmarł dnia 25 lipca 2012 r. **Wdowa H. G. oraz córka K. G. złożyły oświadczenia o odrzuceniu spadku po spadkodawcy** w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym w dniu 13 sierpnia 2012 roku. Zatem wymienione w terminie 6 miesięcy od chwili śmierci spadkodawcy złożyły oświadczenia od odrzuceniu spadku, jaki przypadł im z ustawy, w przepisanej formie. Wobec powyższego wymienione zostały wyłączone od dziedziczenia po spadkodawcy tak jakby nie dożyły otwarcia spadku.

Uczestnik M. G. (1) – syn spadkodawcy – dowiedział się o śmierci spadkodawcy bezpośrednio przed jego pogrzebem. Zatem także dla uczestnika termin do złożenia stosownego oświadczenia winien być liczony od dnia otwarcia spadku, tj. śmierci spadkodawcy. **W ustawowo zakreślonym terminie uczestnik nie złożył żadnego oświadczenia, a to o przyjęciu bądź o odrzuceniu spadku.**

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 6 ustawy dnia 20 marca 2015 r o zmianie ustawy- Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r nr 539) do spadków otwartych przed dniem 18 października 2015r stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 1015 § 2 zd. 1 kc – przed zmianą – stanowił, że brak oświadczenia spadkobiercy w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania, jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku, czyli bez ograniczenia odpowiedzialności za długi.

Nadto art. 1019 kc stanowi, że jeżeli oświadczenia o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku zostało złożone pod wpływem błędu, stosuje się przepisy o wadach oświadczeń woli, z tym że uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia powinno nastąpić przed sądem, który to uchylenie zatwierdza, a spadkobierca powinien jednocześnie oświadczyć, czy

i jak spadek przyjmuje, czy też go odrzuca. Spadkobierca, który pod wpływem błędu nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może w powyższy sposób uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu.

Z powyższego wynika, że spadkobierca składa oświadczenia o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku pod wpływem błędu, jeżeli w chwili składania tego oświadczenia był w błędzie co do treści czynności prawnej (art. 84 § 1 zd. 1 kc), a błąd był obiektywnie i subiektywnie istotny (art. 84 § 2 kc).

Błąd dotyczący treści czynności prawnej to błąd m.in. co do tytułu powołania do dziedziczenia, co do osoby spadkodawcy lub co do przedmiotu spadku. W tej ostatniej sytuacji chodzi o brak wiedzy o rzeczywistym stanie majątku spadkodawcy, z tym zastrzeżeniem, że nie może być on wynikiem braku staranności po stronie spadkobiercy. „O błędzie co do przedmiotu spadku można mówić wtedy, gdy brak wiedzy o rzeczywistym stanie majątku spadkowego nie jest wynikiem braku staranności po stronie spadkobiercy, czy też inaczej, gdy błąd jest usprawiedliwiony okolicznościami sprawy” (por.: postanowienie SN z dnia 1 grudnia 2011 r sygn. I CSK LEX nr 1147725 – wydane w oparciu o podobny stan faktyczny; a także por.: postanowienie SN z dnia 30 czerwca 2005 r I CK 799/04 OSN 2006 nr 5 poz. 94).

Ocena istotności błędu wymaga ustalenia, czy spadkobierca mający wyobrażenie o rzeczywistym stanie rzeczy tj. niedziałający pod wpływem błędu, złożyłby oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku o określonej treści.

Należy także dodać, że spadkobierca może się uchylić od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku złożonego pod wpływem błędu tylko w ciągu roku od wykrycia błędu (art. 88 § 2 kc), jest to termin zawity.

Spadkobierca może się także uchylić się do skutków prawnych braku oświadczenia o odrzuceniu bądź przyjęciu spadku, czyli skutków prawnych niezachowania terminów określonych w art. 1015 § 1 kc, o ile brak oświadczenia (milczenie spadkobiercy) spowodowany był błędem. Tym samym zostaną zniesione skutki prawne braku oświadczenia, o jakich mówił art. 1015 § 2 kc przed zmianą, spadkobierca „odzyskuje” więc możliwość złożenia oświadczenia o odrzuceniu bądź przyjęciu spadku.

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy, uczestnik M. G. (1) s. J., wniósł o zatwierdzenie uchylecia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o przyjęciu spadku po spadkodawcy z dobrodziejstwem inwentarza, tj. z ograniczeniem odpowiedzialności za długi. Uczestnik podniósł, że przyczyną niezachowania ustawowego terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu spadku po spadkodawcy z dobrodziejstwem inwentarza był brak świadomości, co do istnienia długów spadkodawcy. Uczestnik uzasadniał tą okoliczność brakiem kontaktów ze spadkodawcą, jego rodziną, albowiem zamieszkuje w Austrii, w W.. Wiedzę na temat długów spadkodawcy uczestnik uzyskał dopiero otrzymaniu wezwania na rozprawę w przedmiotowej sprawie, tj. po dniu 16 lutego 2016 r. Zatem uczestnik nie złożył w ustawowym terminie oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, albowiem pozostawał w błędzie co do przedmiotu spadku, nie posiadał wiedzy ani świadomości istnienia długów spadkodawcy. Uczestnik nie mógł pozyskać takiej wiedzy, albowiem nie utrzymywał kontaktów ze spadkodawcą, z jego rodziną, tym bardziej, że mieszka w Austrii. Nie można zarzucić uczestnikowi braku należytej staranności w ustaleniu rzeczywistego stanu majątku spadkodawcy. Uczestnik wiedział, że spadkodawca nie ma żadnego majątku, a z uwagi na osiągnięte dochody nie ma też zdolności kredytowej. Nadto sam uczestnik stwierdził, że gdyby wiedział o długach spadkodawcy złożyłby w wymaganym ustawą terminie oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Uprawnione jest więc stwierdzenie, że **uczestnik nie składając oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza działał w błędzie i był to błąd co do treści czynności prawnej, błąd istotny.**

Uczestnik M. G. (1) s. J. powziął informację o długach spadkowych z rozmowy z bratem spadkodawcy i jego żoną, jaka odbył po dniu 19 lutego 2016 r. Wtedy uczestnik dowiedział się o rzeczywistym przedmiocie spadku, „wykrył”, że pozostawał w błędzie. Na rozprawie w dniu 12 maja 2016 r uczestnik uchylił się od skutków prawnych nie złożenia oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza i tego samego dnia złożył takie oświadczenie.

Zatem **uczestnik uchylił się od skutków prawnych nie złożenia oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza w terminie 1 roku od wykrycia błędu.**

Wobec powyższego **Sąd zatwierdził oświadczenie uczestnika M. G. (1) s. J. o uchyleniu się od skutków prawnych nie złożenia oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, odebrał od uczestnika oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza i stwierdził, że uczestnik nabył spadek po spadkodawcy na podstawie ustawy w całości**, jako jedyny uprawniony.

Jak była mowa powyżej zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 20 marca 2015 r o zmianie ustawy- Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r nr 539) do spadków otwartych przed dniem 18 października 2015r stosuje się przepisy dotychczasowe. Art. 637 § 2 kpc w zw. z art. 644 kpc – przed zmianą – stanowił, aby wypadku, gdy złożono oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, a inwentarz nie był przedtem sporządzony, **nakazać z urzędu sporządzenie spisu inwentarza majątku spadkowego.**

Wobec powyższego, a to złożenia przez uczestnika M. G. (1) s. J. oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, nakazano z urzędu sporządzenie spisu inwentarza majątku spadkowego po spadkodawcy. Wykonanie tego spisu odbędzie się już według nowych zasad.

W tym stanie rzeczy na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w sentencji.

O kosztach orzeczono zgodnie z ogólną zasadą obowiązującą w postępowaniu nieprocesowy wyrażoną w art. 520 § 1 kpc, a to że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. W związku z tym koszty związane z poszczególnymi czynnościami ponosi ten, kto czynności dokonał lub ten, w którego interesie zostały podjęte dane czynności. W przedmiotowej sprawie każdy z uczestników postępowania miał interes w stwierdzeniu nabycia spadku po spadkodawcy, a to wnioskodawca, aby ustalić osobę dłużnika, zaś uczestnik M. G. (1) s. J., aby stwierdzić nabycie spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Na koszty postępowania poniesione przez wnioskodawcę złożyły się: opłata sądowa od wniosku w kwocie 50, 00 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w przedmiotowej sprawie w kwocie 17, 00 zł, wynagrodzenie pełnomocnika, opłaty administracyjne za wskazanie następców prawnych w łącznej kwocie 75, 00 zł (31, 00 zł, 22, 00 zł, 22, 00 zł), opłaty skarbowe od pełnomocnictwa w sprawach administracyjnych za wskazanie następców prawnych w łącznej kwocie 51, 00 zł (3 x 17, 00 zł). Nadto wnioskodawca winien ponieść koszty ogłoszenia w kwocie 500, 00 zł, albowiem konieczność poszukiwania zainteresowanych w sprawie spadkobierców wynikała ze wskazania we wniosku niewłaściwego kręgu spadkobierców ustawowych po spadkodawcy. Wnioskodawca we wniosku jako uczestników postępowania podał osoby, które odrzuciły spadek, nie były więc uprawnione do złożenia wymaganego prawem zapewnienia spadkowego. Wnioskodawca nie podał jako uczestnika M. G. (1) s. J., nie podał jego adresu zamieszkania. Wnioskodawca nie ustalił także trzeciego dziecka spadkodawcy, o jakim zeznawali uczestnicy postępowania.

Na koszty poniesione przez uczestnika (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. złożyły się: opłata skarbową od pełnomocnictwa w przedmiotowej sprawie 17, 00 zł, wynagrodzenie pełnomocnika.

Na koszty poniesione przez uczestnika M. G. (1) s. J. złożyły się opłata skarbową od pełnomocnictwa w przedmiotowej sprawie 17, 00 zł, wynagrodzenie pełnomocnika. Nadto nakazano pobrać od uczestnika kwotę 50, 00 zł tytułem opłaty za odebranie oświadczenia o przyjęciu spadku. W przyszłości uczestnik poniesienie koszty sporządzenia spisu inwentarza majątku spadkowego.

SSR Agata Gawłowska-Sobusiak

S/

- odnotować uzasadnienie,

- odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. wnioskodawcy

r.pr. M. J.,

- kal. 2 tyg

SSR Agata Gawłowska-Sobusiak

Dnia 6 czerwca 2016 r